

บันทึกข้อความ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว
เลขรับที่ 357
วันที่ 25 มี.ค. 2567
เวลา..... น.

ส่วนราชการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี ตำบลวังตะเคียน อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ๒๕๑๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๑ ๐๒๖๑-๒

ที่ กษ ๐๙๒๒.๒/ว ๓๙๔

วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒๐ มีนาคม - ๒ เมษายน ๒๕๖๗

เรียน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกันเพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชนหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์ นั้น

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี ขอส่งข้อมูล “เตือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๒๐ มีนาคม - ๒ เมษายน ๒๕๖๗ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในศูนย์เรียนรู้ของท่านในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

(นายจงรักษ์ จารุเนตร)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปราจีนบุรี

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 20 มีนาคม – 2 เมษายน 2567

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน มีฝนตกบางพื้นที่	1. กะเพรา โหระพา แมงลัก	เก็บเกี่ยว	แมลงหิวขาวยาสู้	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ มักพบบริเวณหลังใบ ส่วนกลางของลำต้น นอกจากนั้นยังเป็นพาหะนำเชื้อไวรัส ที่ให้เกิดโรคต่างเหลือง	1. หมั่นสำรวจแปลงปลูก โดยเดินสำรวจแบบ สลับพื้นที่ไป สลับที่ละครั้ง 2. ถ้าพบตัวอ่อนแมลงหิวขาวยาสู้มากกว่า 2 ตัวต่อใบ พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น สไปเรตเรเมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามิด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลฟอกซาฟลอร์ 50% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีทิเฟน 24% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพมีโทริซีน 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อพบการระบาด
	2. มะเขือเปราะ	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. แมลงหิวขาวยาสู้	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงบริเวณใบ และเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสสาเหตุโรคใบด่างเหลือง ในมะเขือเปราะ ทำให้ผลผลิตลดลง	1. ก่อนการย้ายปลูก รอกันหลุมปลูกด้วย สารฆ่าแมลง ไดโนทีฟูแรน 1% G อัตรา 2 กรัม ต่อหลุม สามารถควบคุมการเข้าทำลายของ แมลงหิวขาวยาสู้ได้ประมาณ 45 วัน (เมื่อใส่สาร ลงในหลุมแล้วให้โรยดินกลบสารบาง ๆ ก่อน ทำการย้ายกล้าลงหลุม เพื่อป้องกันรากพืช สัมผัสสารโดยตรง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเป็นพิษ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ต่อพืชได้) 2. เมื่อพบการระบาด พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น บูโพรเฟน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามีด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปเรเตตระเมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทรีน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนฟลูแธน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำมันปิโตรเลียม เช่น ไวคัล 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นสารทุก 5 วัน 2 - 3 ครั้งติดต่อกัน เมื่อพบการระบาด
			2. โรคใบด่างเหลืองมะเขือ (เชื้อไวรัส Begomovirus)	ใบยอดและใบอ่อนหดย่นหงิกมีสีเหลือง ขอบใบม้วนงอ ใบมีอาการด่างสีเขียวเข้มสลับเขียวอ่อนหรือเหลือง ใบที่แตกใหม่มีขนาดเล็ก ต้นแคระแกร็น ทำให้มะเขือไม่ติดผลหรือติดผลน้อยมาก ผลจะบิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กผิดปกติ	1. ใช้พันธุ์ต้านทานโรค 2. คัดเลือกกล้ามะเขือที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก 3. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะมั่ง หน้อย่าง กระชกรกลำไย พังพอน และจักจาย 4. ตรวจแปลงสม่ำเสมอ ถ้าพบต้นที่เป็นโรคถอนแล้วนำไปทำลายนอกแปลงปลูก 5. เชื้อไวรัสสาเหตุโรคมะเขือ ยังไม่มีการป้องกัน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					กำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้โดยพ่นสารฆ่าแมลงหีวยาสูบซึ่งเป็นพาหะนำโรค เช่น บุโปรเฟนซิน 40% SC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลอร์นิคามิด 50% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปเรเตตระแมท 15% OD อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซแอนทรานิลิโพล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนฟลูแธน 10% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ น้ำมันปิโตรเลียม เช่น ไวต์ออยล์ 67% EC อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร 6. ไม่ปลูกพืชที่เป็นพืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรคได้แก่ พืชตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือพริก ขึ้นฉ่าย ยาสูบ งามะเพราขาว ตำลึง หงอนไก่ บานไม่รู้โรย และทานตะวัน เป็นต้น ใกล้เคียงปลูกมะเขือ 7. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกมะเขือซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นที่ไม่ใช่พืชอาศัยของเชื้อสาเหตุโรค
				ตัวอ่อนด้วงหมัดผักกัดกิน หรือซ่อนไข่เข้าไปกินอยู่บริเวณโคนต้น หรือรากของผัก ทำให้	1. วิธีจัดการ การลดการระบาดของด้วงหมัดผัก สามารถทำได้โดยการเฝ้าติดตามไว้
	3. พืชตระกูลกะหล่ำ และ	ทุกระยะการเจริญเติบโต	ด้วงหมัดผัก		

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	ผักกาด (เช่น ค่ะน้ำ กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)			พืชผักเหี่ยวเฉา และไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมาก ๆ อาจจะทำให้พืชผักตายได้ ตัวเต็มวัยชอบกัดผิวด้านข้างของใบทำให้ใบเป็นรูพรุน และอาจกัดกินผิวลำต้น และกลีบดอกด้วย ตัวหนอนด้วงผักชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ตัวเต็มวัยเมื่อถูกกระทบกระเทือนจะกระโดด และสามารถบินได้ไกล	เป็นเวลานานพอสมควร เพื่อทำลายตัวอ่อน และดักตัวที่อาศัยอยู่ในดิน นอกจากนั้นควรเปลี่ยนมาปลูกพืชที่ตัวด้วงไม่ชอบจะเป็นการช่วยลดการระบาดได้อีกทางหนึ่ง 2. การใช้ไส้เดือนฝอย (<i>Steinernema carpoposae</i>) อัตรา 50 ล้านตัวต่อไร่ 20 ลิตร โดยพ่น หรือราดลงดินก่อนปลูกหลังการให้น้ำ และพ่นทุก 7 วันหลังปลูก 3. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 40 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% SL อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ โทเลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ ไพรีไธโนฟอส 50% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อไร่ 20 ลิตร หรือ อะซีไทมิพริด 20% SP อัตรา 30 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อไร่ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบการระบาด และควรพ่นสารสลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์เพื่อชะลอการสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	4. ทุเรียน	พัฒนาผล	1. เพลี้ยแป้ง	ดูตักินน้ำเลี้ยงจากบริเวณกิ่ง ช่อดอก ผลอ่อน ผลแก่ โดยมีมดช่วยคาบพาไปตามส่วนต่าง ๆ ของพืช ส่วนที่ถูกทำลายจะแคระแกร็น และชะงักการเจริญเติบโต นอกจากนี้ เพลี้ยแป้งจะขับน้ำหวานออกมา เป็นเหตุให้ราดำเข้าทำลายซ้ำ ถ้าเพลี้ยแป้งเข้าทำลายทุเรียนผลเล็ก จะทำให้ผลแคระแกร็นไม่เจริญเติบโตต่อไป แต่ถ้าเป็นทุเรียนผลใหญ่จะมีความเสียหายต่อเนื่องของทุเรียน แต่ทำให้คุณภาพของผลทุเรียนเสียไป	1. หากพบเพลี้ยแป้งระบาดเล็กน้อยให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายทิ้ง 2. เมื่อพบเพลี้ยแป้งปริมาณน้อยบนผลทุเรียนใช้ปรังปิด หรือใช้น้ำพ่นให้เพลี้ยแป้งหลุดไป หรือการใช้น้ำผสมไวต์ดอยล์ 67% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ช่วยในการกำจัดเพลี้ยแป้งได้ดี 3. เนื่องจากเพลี้ยแป้งแพร่ระบาดโดยมีมดพาไปป้องกันกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไทออน 83% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นไว้ตามกิ่งสามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งไปยังส่วนต่าง ๆ ของทุเรียน และต้องชุบสารฆ่าแมลงซ้ำทุก 10 วัน หรือการพ่นสารฆ่าแมลงไปที่โคนต้น จะช่วยป้องกันมดและลดการเข้าทำลายของเพลี้ยแป้งได้มาก 4. ใช้สารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
			2. หนอนเจาะผล	เข้าทำลายทุเรียนตั้งแต่ผลเล็ก อายุประมาณ 2 เดือน จนถึงผลใหญ่ทำให้ผลเป็นแผล อาจเป็นผลให้ผลเน่าและร่วงเนื่องจากเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ การที่ผลมีรอยแมลงทำลายทำให้	1. หมั่นตรวจดูผลทุเรียน เมื่อพบรอยทำลายของหนอน ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งแทงตัวหนอนออกมาทำลาย 2. ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ขายไม้ได้ราคา ถ้าหากหนอนเจาะกินเข้าไปจนถึงเนื้อผล ทำให้บริเวณดังกล่าวเน่าเมื่อผลสุกภายนอกผลทุเรียนจะสังเกตเห็นมูลและรังของหนอนได้อย่างชัดเจน และจะมีน้ำไหลเยิ้มเมื่อทุเรียนใกล้แก่ ผลทุเรียนที่อยู่ติดกันหนอนจะเข้าทำลายมากกว่าผลที่อยู่เดี่ยว ๆ เพราะแมมีผีเสื้อชอบวางไข่บริเวณรอยสัมผัสนี้	ทำลายควรเก็บทำลายโดยการเผาไฟหรือฝัง 3. ตัดแต่งผลทุเรียนที่มีจำนวนมากเกินไป โดยเฉพาะผลที่อยู่ติดกันควรใช้กิ่งไม้หรือก้ามปูร้าวคั่นระหว่างผล เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนเข้าทำลายอาศัย 4. การห่อผลด้วยถุงมุ้งไนลอน กุ๊รีเมย์ หรือถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่าง เพื่อให้หยดน้ำระบายออก โดยเริ่มห่อผลตั้งแต่ผลทุเรียนมีอายุ 6 สัปดาห์ เป็นต้นไป จะช่วยลดความเสียหายได้ 5. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเมื่อจำเป็นต้องใช้ เช่น แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะส่วนผลทุเรียนที่พบการทำลายของหนอนเจาะผล
	5. อ้อย	แตกกอ	หนอนกออ้อย	<u>หนอนกออ้อย</u> ที่สำคัญที่พบเข้าทำลายอ้อยมี 3 ชนิด คือ หนอนกอปลายจุดเล็ก หนอนกอสีขาว และหนอนกอสีชมพู <u>หนอนกอปลายจุดเล็ก</u> หนอนจะเข้าไปตรงส่วนโคนระดับผิวดิน เข้าไปกัดกินส่วนที่กำลังเจริญเติบโตภายในหน่ออ้อย ทำให้ยอดแห้งตาย การเข้าทำลายของหนอนกอปลายจุดเล็กจะทำให้ผลผลิตอ้อยลดลง 5 - 40 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนั้นหนอนยังเข้าทำลายอ้อยในระยะอย่างปล้อง โดย	1. ในแหล่งชลประทาน ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย 2. ปลอแถมเนียบนไซเตรโครแมกมา อัตรา 30,000 ตัวต่อไร่ต่อครั้ง ปลอแถมติดกัน 2 - 3 ครั้ง ใช้ช่วงที่พบบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย 3. ปลอแถมเลงทางหนี อัตรา 500 ตัวต่อไร่ โดยปลอให้กระจายทั่วแปลง และควรปลอให้ชิดอ้อย และใช้เบื่อยหรือฟางที่เปียกคลุม จะช่วยให้ออกสรอดสูงขึ้น และทำการปลอซ้ำถ้าการระบาดยังไม่ลดลง ใช้ช่วงที่พบบหนอน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หนอนเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในลำต้นน้อย ซึ่งทำให้ยอดแตกแขนงใหม่ และแตกยอดเพิ่ม หนอนกอสีขาว หนอนเจาะไชจากส่วนยอดเข้าไป กัดกินยอดที่กำลังเจริญเติบโต ทำให้ยอดแห้งตาย โดยเฉพาะใบที่ยังมีอายุน้อย ส่วนใบยอดอื่น ๆ ที่หนอนเข้าทำลายจะมีลักษณะหงิกงอ และมีรูพรุน เมื่ออายุมีแล้วหนอนจะเข้าทำลายส่วนที่กำลังเจริญเติบโต ทำให้ไม่สามารถสร้างปล้องให้สูงขึ้นได้อีก ตาอ้อยที่อยู่ต่ำกว่าส่วนที่ถูกทำลายจะแตกหน่อขึ้นมาทางด้านข้าง เกิดอาการแตกยอดเพิ่ม หนอนกอสีชมพู หนอนเจาะเข้าไปกัดกินตรงส่วนโคนของหน่ออ้อยระดับผิวดิน เข้าไปกัดกินส่วนที่กำลังเจริญเติบโตภายในหน่ออ้อย ทำให้ยอดแห้งตาย ถึงแม้ว่าหน่ออ้อยที่ถูกทำลายจะสามารถแตกหน่อใหม่เพื่อชดเชยหน่ออ้อยที่เสียไป แต่หน่ออ้อยที่แตกใหม่จะมีอายุสั้นลง ทำให้ผลผลิตและคุณภาพของอ้อยลดลง	กออ้อย และกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย ถ้าปล่อยแต่นานเกินไปใช้ไตรโครแกรมมา ก็ไม่ต้องการแมลงทางหีบ เพราะแมลงทางหีบจะกินแต่นานเกินไปใช้ไตรโครแกรมมาด้วย 4. ในระยะอ้อยแตกกอ หรือเมื่ออ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยวมากกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ ควรพ่นสารฆ่าแมลง อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิแมคตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เคลทาเมทริน 3% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นโดยใช้น้ำ 60 - 70 ลิตรต่อน้ำพ่น 2 - 3 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน **** ควรหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในแปลงที่ปล่อยแต่นานเกินไปใช้ไตรโครแกรมมา และแมลงทางหีบ
	ข้าวโพดหวาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ออกดอก - ติดฝัก	1. เพลี้ยอ่อนข้าวโพด	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่าง ๆ ของใบ และช่อดอกตัวผู้ ถ้าช่อดอกมีเพลี้ยอ่อนเกาะกินอยู่มากจะทำให้ช่อดอกไม่บาน การติดเมล็ดน้อยและทำให้เมล็ดแก่เร็ว	1. ในแหล่งที่มีการระบาดเป็นประจำในฤดูแล้ง หากสำรวจพบเพลี้ยอ่อนข้าวโพดแพร่กระจายจากใบล่างขึ้นมาและเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ ให้พ่นแปลง ควรป้องกันกำจัดก่อนข้าวโพด

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ทั้ง ๆ ที่เมล็ดยังไม่เต็มฝัก หากมีการระบาดของแมลง จึงพบกระจายอยู่ตามส่วนต่าง ๆ ของลำต้น กาบหุ้มฝัก โดยเพลี้ยอ่อนชนิดมีปีกบินมาจาก แปลงใกล้เคียง ตั้งแต่ข้าวโพดอายุประมาณ 15 วัน หลังจากนั้นอีก 1 - 2 สัปดาห์ จะพบเพลี้ยอ่อน ออกสู่เป็นตัวอ่อนรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ โดยเฉพาะ บริเวณใต้ใบล่าง ๆ และเพลี้ยอ่อนค่อย ๆ แพร่ขยาย จากใบล่างขึ้นมามีใบเรื่อย ๆ และขยายพันธุ์ เพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็ว จนพบปริมาณสูงสุด ในระยะข้าวโพดกำลังผสมเกสร มักพบเกาะ เป็นกลุ่ม ๆ ดูดกินน้ำเลี้ยงจากส่วนต่าง ๆ ของ ต้นข้าวโพด เช่น ยอด กาบใบ โคนใบ กาบฝัก และจะพบมากที่สุดในบริเวณช่อดอก ทำให้บริเวณ ที่ถูกดูดกินแสดงอาการเป็นจุดสีเหลืองปนแดง	แพ่งช่อดอกตัวผู้หรือก่อนดอกบาน จะไหลลง ในการควบคุมได้ 2. หากมีการระบาดเกิดขึ้นเฉพาะจุด พ่นสาร ฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 50 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบตา-ไซฟลูทริน 2.5% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร **** การพ่นสารฆ่าแมลงในระยะช่อดอก ควรพ่นเฉพาะจุด เมื่อพบความหนาแน่นของ เพลี้ยอ่อนมากกว่า 25 เปอร์เซ็นต์ ของช่อดอก **** ควรหลีกเลี่ยงพ่นสารเมื่อตรวจพบตัวเมีย และแมลงทางหนีบ ซึ่งเป็นตัวทำของเพลี้ยอ่อน หลังจากข้าวโพดติดฝักแล้ว
			2. เพลี้ยไฟ	เพลี้ยไฟดูดกินน้ำเลี้ยงตามช่อดอกข้าวโพด และดูดกินน้ำเลี้ยงที่ไหม้ข้าวโพด ซึ่งหากพบ เพลี้ยไฟลงทำลายไหม้ก่อนที่การผสมเกสรจะ เกิดขึ้น จะทำให้ไหม้แห้ง ผสมเกสรไม่ได้ ฝักที่ได้ จึงไม่เต็มเมล็ด หรือเกิดเป็นข้าวโพดพันธุ์หลอขึ้น	พ่นสารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโปรนิล 5% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะเซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร **** พ่นเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดใน

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ระยะออกดอก และพ่นเฉพาะฝักที่เปลี่ยนไปลงทำลายใหม่
			3. หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด	ในระยะออกดอก หนอนจะเจาะเข้าไปกินส่วนยอดที่ม้วนอยู่ โดยกัดกินและเจริญเติบโตภายในช่อดอก ทำให้ช่อดอกไม่สามารถกลีบแบนได้ จึงมีเกสรตัวผู้ไม่เพียงพอต่อการผสมเกสร ฝักที่ได้จะไม่เต็มเม็ด หรือมีเมล็ดไม่เต็มฝัก ทำให้ผลผลิตต่ำ การเข้าทำลายฝัก ตัวหนอนเข้าทำลายโดยการเจาะที่ก้านฝัก หรือโคนฝัก หากมีการระบาดรุนแรงมากจะเจาะกินภายในแกนกลางฝัก และเมล็ดด้วย	พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เดลทาเมพริน 3% EC อัตรา 10 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไตรฟลูมูรอน 25% WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เทฟลูเบนซูรอน 5% EC อัตรา 25 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟลูอาซูรอน 5% EC อัตรา 25 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร **** ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พ่นสารฆ่าแมลงเมื่อพบหนอน 2 ตัวต่อต้น หรือ รูเจาะ 2 รูต่อต้น **** ข้าวโพดหวาน พ่นสารฆ่าแมลงเมื่อพบหนอนมากกว่า 50 ตัว จากข้าวโพด 100 ต้น หรือ รูเจาะ 50 รู จากข้าวโพด 100 ต้น
			4. หนอนเจาะฝักข้าวโพด	แม้ฝักจะวางไข่เป็นฟองเดี่ยว ๆ ตามเส้นไหมที่ปลายฝักข้าวโพด หรือที่ช่อดอกตัวผู้ หนอนกัดกินที่ช่อดอก และเมื่อเริ่มติดฝัก ตัวหนอนจะกัดกินเส้นไหมของฝัก และเจาะเข้าไปกัดกินอยู่ภายในบริเวณปลายฝัก ทำความเสียหายให้แก่คุณภาพฝักโดยตรง เนื่องจากปลายฝักเสียหาย และถ้าพบระบาดมากปลายฝักจะเน่าเนื่องจากความชื้นจากเมล็ดของหนอนที่ถ่ายไว้	1. ระวัง ข้าวโพดที่ปลูกในพื้นที่ขนาดเล็ก ใช้วิธีการจับหนอนที่ปลายฝักทิ้ง หรือใช้มือบีบปลายฝักให้หนอนตายโดยไม่ต้องเก็บทิ้ง และควรเดินเก็บหนอนทุกวันในระยะติดฝัก 2. เนื่องจากฝักเชื้อของหนอนเจาะฝักข้าวโพดจะวางไข่ช่อดอกแล้ว และที่ไหมข้าวโพดในระยะผสมเกสร จึงควรหมั่นตรวจปลายฝักข้าวโพดในระยะนี้ หากพบหนอนวัย 1 - 2

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หนอนเจาะฝักข้าวโพดทำความเสียหายได้มาก เมื่อเกิดการระบาดก่อนที่ขบวนการผสมเกสรจะเกิดขึ้น หากการระบาดรุนแรงจะเก็บผลผลิตไม่ได้ เนื่องจากหนอนกัดกินเส้นไหมจนแห้งหมดไป ทำให้ข้าวโพดไม่ได้รับการผสมพันธุ์ ฝักที่ได้จึงไม่เต็มเม็ด หรือเกิดเป็นข้าวโพดพันหลอขึ้น	เฉลี่ย 10 - 20 ตัวต่อ 100 ต้น พ่นสารฆ่าแมลงฟลูเพนออกซุรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเฉพาะฝักที่หนอนลงทำลายใหม่ พ่นซ้ำตามความจำเป็น โดยพ่นที่ปลายฝักบริเวณใหม่ไม่ไล่ หากพบการระบาดมากจึงพ่นที่เกสรตัวผู้ส่วนบนสุด **** สารฆ่าแมลงควรใช้ในระยะที่หนอนยังเล็กจะได้ผลดี **** สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เมื่อฝักติดเมล็ดแล้วไม่จำเป็นต้องใช้สารฆ่าแมลง

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุณยาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวกส.เพชรบูรณ์, ศวกพ.นครปฐม และ สวพ.6

: สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน (นางสาวสุรรัตน์ ทองคำ) ข้อมูลจาก : กลุ่มวิชาการ ศวร.สุพรรณบุรี

: กลุ่มวิจัยโรคพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช